

Svenska Kryssarklubben
Sörmlandskretsen

Sörmlandskretsen 40 år

Kampen för en egen krets 1975-78

Äntligen i hamn!

Intresset var mycket stort när kryssarklubben bildade Sörmlandskrets i Nyköping

Nu har Sörmlandskretsen av Svenska Kryssarklubben bildats. Och detta sen man "brutit" sig ut från S:t Anna och vill verka för regional verksamhet mellan Trosa och Bråviken.

När startskottet gick i lördags kväll 11 nov 1978 – vid en sammankomst i Folkets hus – noterades 200 medlemmar. Av dessa mötte ca 90 upp på det första årsmötet. Förklaringen till den höga medlemssiffran är att många tillhörde S:t Anna tidigare.

Sörmlandskretsen av Svenska Kryssarklubben (SXX) har haft en interimsstyrelse sen i september. Beslut vid första årsmötet fattades om att man ska jobba för 24-timmarssegling två gånger per år, arbeta för långfärdssegling och säkerhet till sjöss samt skärgårdskunskap och miljöfrågor.

Vidare kommer man att utbilda och ha seglarskolor för intresserade. Anledningen till att man väljer ut bara Sörmlandskusten i det här sammanhanget är att det finns planer på en krets även i Mälaren. Riksföreningen, tillsammans med kretsarna, blir remissinstanser i skärgårds- och miljöfrågor till sjöss och här ser Sörmlandskretsen en av sina stora bilar i framtiden.

I samband med årsfesten valdes styrelse samt kommittéer av olika slag.

Styrelsen är sammansatt av Åke Jansson, ordf samt Sigrid Bergenlid, Elsa Toll, Roland Blomkvist, Göran Wahlberg, Hans Frieberg, Stig Sjödelius, Hans Olausson, Urban Ahldén, Lars Åberg och Orvar Appelgren.

Folket 14-11-78

Nyköping-Oxelösundskommittén

Svenska Kryssarklubben bedrev sin lokala verksamhet i olika kretsar. S:t Annakretsen med säte i Norrköping ansvarade 1975 för regionen mellan Trosa i norr och Västervik i söder. Efter ett önskemål från en grupp aktiva 24-timmarsseglare förlades en del av kretsens arrangemang till Nyköping-Oxelösundsområdet.

En lokalkommitté bildades. Vid ett första möte hölls 1 sep 1975 diskuterades två huvudfrågor: Höstens aktiviteter och behovet av en fast organisation för arbetet i regionen. Vid ett möte 15 september valdes den första styrelsen:

Ordf	Åke Jansson
V ordf	Orvar Apelgren
Sekr	Urban Ahldén
Kassör	Burt Arneving
24-timmars	Göran Wahlberg
Utbildning	Hans Olausson
Utbildning	Lars Melin
Klubbmästare	Hans Frieberg

Vid ett möte 29 oktober beslöts att alla skulle fundera på hur även kvinnorna bör aktiveras inom verksamheten.

Behovet av en egen krets inom SXX

Samhörigheten med S:t Anna diskuterades ständigt. Frågan om arbetsformen för Nyköping -Oxelösunds-kommittén diskuterades livligt på ett stormöte i 6 febr 1977. Vid detta möte deltog ca 70 medlemmar och kommittén fick då i uppdrag att undersöka förutsättningarna för bildandet av en egen krets, en "Hävringe-krets". Flera medlemmar framhöll att de inte kände samhörighet med Norrköping och att Bråviken är en naturlig nordlig gräns för S:t Anna.

Vid ett sammanträde 15 sept 1977 fastslogs att kommittén inte ansåg sig kunna arbeta vidare under nuvarande former. B Arneving, G Wahlberg och Å Jansson fick i uppdrag att undersöka möjligheterna till en delning av S:t Anna

kretsen. I september 1977 skickades ett brev till styrelsen för S:t Annakretsen.

Brevet till S:t Anna i sammandrag

- Nyköping-Oxelösundskommittén har nu arbetat aktivt i ca 3 år.
- Vi har funnit att denna organisationsform innebär en rad problem.
- Kommittén saknar direkt förankring hos medlemmarna i Nyköping-Oxelösundsområdet, vilket är till nackdel i samarbetet med båtklubbarna inom vår region.
- Allt fler av för båtsporten väsentliga frågor behandlas inom läns- och kommunmyndigheter. Kommittén har ingen status inom Södermanlands län, vilket försvårar kontakterna med myndigheterna.
- Kommittén saknar nödvändig direktkontakt med Riksföreningen. Sådan kontakt är nödvändig för att kunna bedriva arbetet enligt SXX:s intentioner och ge medlemmarna stimulans och inspiration till fortsatt arbete.
- Kommittén är representerad i kretsens styrelse men styrelsemötena i Norrköping är av litet intresse. Huvudparten av alla frågor gäller aktiviteter i Norrköping.
- Informationen till medlemmarna är opraktisk. Den sker både genom kretsstyrelsen och vår kommitté.

En kopia översändes till riksföreningens styrelse. Svaret kom i form av ett brev från SXX:s ordförande Bert Hammarström 7 okt 1977.

Brevet från SXX i sammandrag:

SXX har idag 6 regionala kretsar - Stockholms- och Västkustkretsarna, S:t Anna, Uppsala, Bottnavens- och Skelleftekretsarna – men på ett antal platser finns förutsättningar och önskemål om nya kretsbildningar. Riksföreningen startar i höst en planering för SXX:s förutsättningar att möta framtiden.

Jag personligen önskar att vi får tillfälle att tänka igenom en utbyggnad av kretsorganisationen. Vid funktionärsträffen i Stockholm dessa frågor att debatteras. Vi bör avvakta detta innan vi binder oss för någon lösning. Jag hälsar någon representant för arbetsgruppen välkommen till funktionärsträffen

På SXX:s årsmöte 1977 uppfattades initiativet att bilda en egen krets för Sörmlandskusten positivt.

Slutspurten 1978

Skrivelse till styrelsen för Svenska Kryssarklubben 12 april 1978

Med hänvisning till §17 av Kryssarklubbens stadgar får 75 medlemmar enligt bifogade namnlistor föreslå inrättandet av en ny krets. Denna krets är avsedd att tillgodose önskemål från medlemmar bosatta företrädesvis i Södermanlands län med tyngdpunkt i Nyköping-Oxelösundsområdet.

I skrivelsen hänvisades till protokoll från S:t Anna-kretsens årsmöte 15 sept 1977 och behovet av en snabb behandling av frågan påpekades.

Anteckningar från träff 15 maj 1978

De viktigaste argumenten finns i brev från sept 1977 (se ovan) men starka argument är också:

- Medlemsutvecklingen i Nyk-Ox-området
1972	11
1974	19
1977	130 - N-O-kommittén 2 år
1978	150 - N-O-kommittén 2,5 år

- Antalet 24-timmarsstarter

År	vår	höst
1974	21	18
1975	36	41
1976	35	42
1977	47	32

- Underlaget i Östra Sörmland
Östra Sörmlands Båtförbund 2200 medl
Sv Seglarförb Sörmlandsdistr. 3200 medl

Brev 5 okt från kanslichefen R Högbom

- Ansökan om att få bilda en ny krets måste sättas i samband med den pågående organisationsutredningen.
- En delegation från Riksföreningen anmälde ett besök i Nyköping-Oxelösund.

På riksföreningens styrelsemöte 7 juni tillstyrktes utan längre diskussion bildandet av en Sörmlandskrets.

Nu bildas en ny SXX-krets för kryssarklubbare i Sydöstra Sörmland. Utskick 10 aug till alla SXX:are i sydöstra Sörmland.

Den nya kretsen kommer att fortsätta och utveckla Nyköping-Oxelösundskommitténs verksamhet. Det är inte obligatoriskt att som SXX-medlem tillhöra någon krets, men det ger möjlighet att delta i lokala kryssarklubsaktiviteter. Inget hindrar medlem att stå kvar i S:t Anna-kretsen eller att vara med i båda kretsarna.

Du erbjuds härmed att anmäla Dig som medlem i den nya kretsen senast 1 sept 1978. (Fyll i och skicka uppgifterna till SXX:kansli)

Enligt bifogade kallelse hälsas Du välkommen till möte för formellt bildande av en Sörmlandskrets av SXX.

”Nyköping-Oxelösundskommittén” inom S:t Anna-kretsen har tagit initiativ till den nya kretsbildningen och 75 medlemmar har skrivit till Riksföreningens styrelse och anslutit sig till framställningen.

Riksföreningen och S:t Anna-kretsen stöder oss helt och hälsar den nya kretsen välkommen.

Burt Arneving Åke Jansson Göran Wahlberg

Konstituerande möte hölls 23 august

Två namnförslag diskuterades: Sörmlandskretsen och Hävringskretsen. Mötet beslutade om namnet ”Sörmlandskretsen”.

En interimsstyrelse med suppleanter valdes bestående av: Åke Jansson, Burt Arneving, Sigrid Bergenlid, Hans Olausson, Roland Blomqvist, Urban Ahldén, Stig Sjödelius, Göran Wahlberg och Hans Frieberg.

Årsmötet hölls 11 nov i Folkets hus

I samband med årsmötet hölls en årsfest. Ca 90 pers åt rostbiff, skinka och potatissallad. Sånggruppen ”Åderlåtarna” underhöll vid supén. Skådespelaren Curt Broberg bidrog med en uppskattad uppläsning. Därefter blev det dans. Årsmötet uppskattades av lokala media.

Nyköping-Oxelösundskommitténs medlemsaktiviteter

Oktober 1975 tom september 1976

- Seglar- och 24-timmarsträff med bl a väderanalys från höstens 24-timmarssegling
- 21 timmars kurs i meteorologi ledd av meteorolog från SMHI
- Seglarkväll med Monica Zaak och Åke Mattsson
- Estraddebatt om naturskydd med Rolf Wohlin
- Sjukvård ombord
- Radiopejling och kommunikationsradio
- Att ”spå” väder
- Säkerhetsregler och försäkringar
- Mat och dryck ombord
- 24-timmars torrsegling
- Vårfest på Jagersö
- 24-timmars vårsegling med skepparmöte föra start
- Eskadersegling till Risö vid pingst
- 24-timmars höstsegling
- Kräftskiva på Tobaksholmen

Oktober 1976 tom september 1977

- 24-timmarsträff med kåseri om 96-tim seglingar
- Knopar och medelhavssegling
- Skärgårdsfotografering
- Stormöte med diskussion om fortsatt verksamhet
- Skärgårdsflora och fauna
- Övningar i knopar och knåp
- Sjöfartsverket informerar om säkerhetkrav
- Vårfest
- Vår näst bästa hamn – bra naturhamnar
- Torrsegling – 24-timmars
- Pingstsegling till Fågelskär
- 24-timmarssegling i juni
- 24-timmarssegling i augusti
- Höstfest med kräftskiva.

Axplock från 1978

- Praktisk övning med logg, kompass, deviation, pejl mm
- Senareläggning av pingstseglingen pga tidigt datum för pingst.
- Målsättning att före aprils utgång formellt ansöka om egen krets.

Estraddebatt: Hur blir umgänget mellan djur och människor i morgondagens skärgård?

Till den en sedan länge planerade debatten om Sörmlandskusten inbjöds naturvårdsenheten på länsstyrelsen, lotsarna, polisen, tullen segelklubbarna och någon ornitolog samt lokalpressen förutom Nyköping-Oxelösundsavdelning-ens medlemmar till Tessinskolans aula 7 mars 1976.

Debatten föregicks av ett utskick:

Under senaste åren har fritidsbåtarna ökat kraftigt och ställer större krav på plats i skärgården. Detta medför påfrestningar på djur och fåglar i större utsträckning än tidigare år.

För att ge dessa våra vänner en chans att överleva har naturvårdsfolket föreslagit ett antal sälskyddsområden och något fridlyst område i den Sörmländska skärgården. Hur detta skall göras utan att fritidsbåtflottan skall drabbas i för stor utsträckning är mottot för kvällens träff.

Förhoppningen är platsen i vår vackra skärgård skall räcka till för alla intresseriktningar.

Skärgårdsfilmaren Rolf Wohlin visar en av sina filmer, sedan redogörs för planerna på skyddsområden och fridlysta områden. Som avslutning hoppas vi få möjlighet att besvara frågor genom en panel som har lovat ställa upp.

Pressklipp:

Naturen behöver inte oss

På söndagkvällen anordnade Kryssarklubben i Nyköping-Oxelösund skärgårdskväll i Jogersjöserve- ringen. Den kände fotografen Rolf Wohlin var på besök med ett bildband från Sörmlands skärgård. En egen "naturesyn" skaffar man sig genom att vistas i naturen, menade han. Dessutom tror jag det är viktigt att man har en hemtrakt som man kan följa på nära håll.

Rolf Wohlins naturesyn kan sammanfattas i uttrycket "naturen behöver inte oss. En åsikt som tyder på insikt och respekt för naturen.

Intressanta bilder visade hur "tidens tand" sakta med säkert omformar skärgården.

- Samla ihop listor med namnunderskrifter sam- lades ihop för att bifogas ansökan,
- Sörmlandskustens geologi – föredragshållare från SGU
- Östersjön Vad händer under vattenytan? – föredrag av Gunnel Skoog från Askölabortoriet

Rolf Wohlin har ett statligt uppdrag att räkna hur många sälar som finns i vår skärgård. Antalet sälar har halverats varje år. För ca 50 år sedan kom ett påbud att alla sälar skulle utrotas i Östersjön. Men i år kommer länsstyrelsen troligen att utlysa fyra sälskyddsområden i vår skärgård. Man får hoppas att de inte sätts in för sent.

Programmet ingick i en serie "föreläsningar" om skärgården som även innefattade geologi och vat- tenkunskap.

Huggsexa för exploatörer

Den pågående skärgårdsutredningen – som ska dra upp riktlinjerna för den unika sörmländska skärgår- dens framtid – har alla förutsättningar att utvecklas till en kommersiell huggsexa. Det anser naturfilma- ren och skärgårdsexperten Rolf Wohlin.

De allmänna förutsättningarna för den här utred- ningen är rena rama rappakaljan.

Den gröna sidan av naturvården – till skillnad från den tekniska – är skandalöst underrepresenterad.

De kvalificerade naturvårdare som finns i länet är över huvud taget inte med i utredningsarbetet.

Det är fruktansvärt när man ve hur känslig skär- gårdsnaturen är. Det finns ingen rimlig proportion

mellan exploateringsplanerna och naturens egen återhämtningsförmåga.

Om man låter den sörmländska kusten och skärgår- den stå på nolltillväxt och i görligaste mån underlät- tar för den här naturen – då kan amn kanske nå fram till en kompromiss som gör att naturesynen kan leva sida vid sida med turistsynen.

Med hjälp av den bofasta befolkningen i skärgården kan man också på ett informativt, pedagogiskt sätt informera om vad som krävs för att utnyttja den här skärgården på ett naturvårdsmässigt sätt.

Om politikerna väljer att gå exploateringsvägen – "att konsumera naturen" – då ser Rolf Wohlin bara en utveckling. Den sörmländska skärgården mellan miljöförstörande industri i norr och i söder kommer i så fall långsamt att bli uppäten av nästa stora mil- jöfara - fritidsindustrin med dess våldsamma ex- pansion.

Till slut finns det inget kvar utom nedslita öar med upptrampade skogar och en stympad flora och fauna. Vem tar det politiska ansvaret för en sådan utveckling?

